

İstanbul, 16.Haziran.2020

Sirküler Tarihi : 16.06.2020

Sirküler No : 2020 / 133

Konu : Yabancı Para Cinsinden 15 Milyon Abd Doları Ve Üstünde Borcu Olan Firmaların Tcmb'ye Haftalık Bilgi Bildirimlerinin Uygulama Esasları.

Özet : Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB), yurt içinden ve yurt dışından sağlanan yabancı para nakdi krediler ile dövizde endeksli kredilerinin toplamı ilgili hesap döneminin son iş günü itibarıyla 15 milyon ABD doları ve üstünde olan firmalardan, her haftanın son günü itibarıyla Tek Düzen Hesap Planı (THP) gereklerine uygun olarak hazırlanmış yasal mali tablo verilerinin YP ve TL ayırımında bildirimde bulunulmasını istedi. Konuyla ilgili meslek mensuplarımızdan gelen çok sayıda başvuru sonucunda TÜRMOB, TCMB'ye Yönetmelik ile belirlenenle e-posta ile istenilen bilgi isteme süresi arasındaki farklılığa dikkat çeken ve uygulamanın sürdürülebilir olmadığını belirterek yeniden gözden geçirilmesi talebini içeren bir yazı yazdı. TCMB'nin haftalık istenen bilgi formatına ilişkin açıklamaları, bu Sirkülerin konusunu oluşturmaktadır.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından çıkarılarak 17 Şubat 2018 tarihli ve 30335 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan DÖVİZ POZİSYONUNU ETKİLEYEN İŞLEMLERİN TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI TARAFINDAN İZLENMESİNE İLİŞKİN USUL VE ESASLAR HAKKINDA YÖNETMELİK'te döviz pozisyonunu etkileyen işlemleri izlemek üzere Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının belirleyeceği firmalardan bilgi ve belge toplamasına ilişkin usul ve esasları düzenlenmiştir.

Yönetmeliğe göre, veri formu ile talep edilen bilgileri, açıklama formuna uygun olarak Bankaya müteakip hesap döneminden itibaren bildirmekle yükümlüdür.

Bildirimle yükümlü olup olunmadığının belirlenmesinde, firmanın yabancı para nakdi kredileri ile dövizde endeksli kredileri toplamı hesaplanırken varsa son hesap dönemine ilişkin Türkiye Muhasebe Standartlarına¹ (TMS'lere) göre hazırlanan finansal durum tablosu, TMS'lere göre hazırlanmış finansal durum tablosunun bulunmaması durumunda ise vergi mevzuatı çerçevesinde kamu idarelerine sunulmak üzere hazırlanan bilanço dikkate alınmaktadır.

Firma tarafından finansal raporlama çerçevesine uygun olarak hazırlanan veriler veri formu kullanılmak suretiyle Bankaya bildirilmektedir.

Bildirimler, finansal raporlama çerçevesine uygun olarak ilgili yılın 31 Mart, 30 Haziran ve 30 Eylül tarihlerinde sona eren ara hesap dönemleri için takip eden birinci ayın sonuna kadar ve 31 Aralık tarihinde sona eren yıllık hesap dönemi için takip eden üçüncü ayın sonuna kadar tamamlanmaktadır. TCMB, Yönetmelik düzenlemesine ilave olarak 1211 sayılı Merkez Bankası Kanununun verdiği yetki ile Bankanın gerekli gördüğü istatistiki bilgileri toplamaya, her frekansta bilgiyi doğrudan istemeye yetkili olduğunu belirterek, reel sektöre Türk lirası cinsi reeskont kredileri ve yatırım taahhütlü avans kredisi kullandırılması gibi finansal destekler sağlanması sonucunda finansal desteklerin ekonomiye olan etkisinin zamanlı ve sağlıklı değerlendirilebilmesi için firmalardan daha yüksek frekansta veri derlenmesine ihtiyaç duyulduğunu belirterek, Yönetmelik kapsamında firmalardan bazı bilgileri haftalık olarak isteyeceğini ilgili firmalara e-POSTA yoluyla duyurmuştur.

Banka ayrıca haftalık formun, firmaların çeyrek bildirimleri ile tamamlayıcı bir çalışma olduğunu bildirmiştir. Söz konusu FORM ekte verilmiştir.

¹ KGK tarafından yayımlanan, Türkiye Finansal Raporlama Standartları ile Büyük ve Orta Boy İşletmeler için Finansal Raporlama Standardını ve KGK tarafından farklı işletme büyüklükleri, sektörler ve kâr amacı gütmeyen kuruluşlar için belirlenen standartları ve bunlarla ilişkili diğer düzenlemeler

Konuyla ilgili meslek mensuplarımızdan gelen çok sayıda başvuru sonucunda; TÜRMOB olarak 08/06/2020 tarihli ve 3515 sayılı yazımızla, TCMB'den Yönetmelik ile belirlenenle e-posta ile istenilen bilgi isteme süresi arasındaki farklılığa dikkat çeken ve uygulamanın sürdürülebilir olmadığını belirterek yeniden gözden geçirilmesini içeren talepte bulunuldu.

TCMB, haftalık istenen bilgilere ilişkin formatın aşağıdaki şekilde olduğunu belirtmiştir.

1) Haftalık form raporlama dönemine ait her haftanın son günü itibarıyla belirli kalemlerin bakiyesinin istenmesinden ibarettir.

2) Raporlama, Hazine ve Maliye Bakanlığı'nca yayımlanan Tek Düzen Hesap Planı (THP) gereklerine uygun olarak hazırlanmış yasal mali tablo verilerinin YP ve TL ayrımında raporlanmasıdır.

3) Formda sınırlı sayıda bilanço kalemi (çoğunluğu finansal nitelikte, 13 aktif ve 12 pasif kalemi) yer almakla birlikte bilanço ana toplam (Örneğin, aktif ve pasif toplamı) veya ara toplam (Örneğin, varlık toplamı) gibi ilave hesaplama yapılmasını gerektirecek kalemler yer almamaktadır. Söz konusu kalemler aşağıdaki gibidir.

I- AKTİF (VARLIKLAR) TOPLAMI
KISA VADELİ VARLIKLAR TOPLAMI

1. Kasa
2. Alınan Çekler
3. Bankalar
4. Diğer Hazır Değerler

5. Menkul Kıymetler
6. Kısa Vadeli Ticari Alacaklar
7. Kısa Vadeli Ortak, İştirak ve Bağlı Ortaklıklardan Alacaklar
8. Kısa Vadeli Diğer Alacaklar
9. Stoklar

UZUN VADELİ VARLIKLAR TOPLAMI

10. Uzun Vadeli Ticari Alacaklar
11. Uzun Vadeli Ortak, İştirak ve Bağlı Ortaklıklardan Alacaklar
12. Uzun Vadeli Diğer Alacaklar
13. Mali Duran Varlıklar

II- PASİF (KAYNAKLAR) TOPLAMI
KISA VADELİ PASİF KAYNAKLAR TOPLAMI

1. Kısa Vadeli Krediler
2. Kısa Vadeli Diğer Mali Borçlar
3. Kısa Vadeli Ticari Borçlar
4. Kısa Vadeli Ortaklara, İştiraklere ve Bağlı Ortaklıklara Borçlar
5. Kısa Vadeli Diğer Borçlar
6. Kısa Vadeli Avanslar

UZUN VADELİ PASİF KAYNAKLAR TOPLAMI

7. Uzun Vadeli Krediler
8. Uzun Vadeli Diğer Yabancı Kaynaklar
9. Uzun Vadeli Ticari Borçlar
10. Uzun Vadeli Ortaklara, İştiraklere ve Bağlı Ortaklıklara Borçlar
11. Uzun Vadeli Diğer Borçlar
12. Uzun Vadeli Avanslar

4) Firmalardan haftalık bilanço veya mizan hazırlanması beklenmemektedir.

5) Raporlama yapılan haftada zamanlama uyumsuzluğu nedeniyle hesaplama yapılamayan kalemlerin (Örneğin, stoklar, ticari alacaklar) bulunması durumunda ilgili kalemlere ilişkin en güncel bakiyeye formda yer verilmesi yeterli olacaktır.

<https://www.turmob.org.tr/mevzuat/Pdf/13190>

SAYGILARIMIZLA,

Anıl Yeminli Mali Müşavirlik ve Bağımsız Denetim A.Ş.

KAYNAK: TÜRMOB

ANIL YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK VE BAĞIMSIZ DENETİM ANONİM ŞİRKETİ

Kartaltepe Mahallesi Alem Sokak Billursaray Apt. No:3 K:3-4 D:12-14 34145 İncirli – Bakırköy / İstanbul

Tel: +90 212 660 98 12 Fax: +90 212 660 86 11 web: www.anilymm.com e-mail: info@anilymm.com

Bakırköy V.D. : 069 035 6037